

MEDIA- EN MIDDELENBELEIDSPLAN SCHOLENGROEP SINT-REMBERT

Inhoud

1	Wat verstaan we onder middelen en problematisch middelengebruik?.....	3
2	Standpunt binnen de Scholengroep.....	3
3	Aanpak.....	3
4	Reglement	4
4.1	Tabak, alcohol en drugs.....	4
4.1.1	Schoolreglement.....	4
4.1.2	Samengevat	5
4.2	Pesten en misbruik van sociale media	5
4.2.1	Schoolreglement.....	5
5	Preventie	5
5.1	Preventie rond gamen en misbruik van sociale media	5
5.2	Preventie rond middelenmisbruik en verslavingen.....	5
5.3	Preventieacties	6
5.4	Preventie bij ouders	6
6	Interventie	6
6.1	Interventie met betrekking tot tabak en nicotine gerelateerde producten	7
6.1.1	Algemeen.....	7
6.1.2	Aanpak.....	7
6.1.3	Achtergrondinformatie.....	7
6.1.4	Wettelijk kader	7
6.2	Interventie met betrekking tot alcohol	8
6.2.1	Algemeen.....	8
6.2.2	Aanpak.....	8
6.2.3	Achtergrondinformatie.....	9
6.2.4	Wettelijk kader	9
6.3	Interventie met betrekking tot illegale drugs.....	9
6.3.1	Algemeen.....	9
6.3.2	Aanpak.....	9

6.3.3	Achtergrondinformatie.....	10
6.3.4	Wettelijk kader	10
6.4	Interventie met betrekking tot problematisch gebruik van medicatie	11
6.4.1	Algemeen.....	11
6.4.2	Aanpak.....	11
6.4.3	Wettelijk kader	11
6.5	Interventie met betrekking tot gameverslaving.....	12
6.5.1	Algemeen.....	12
6.5.2	Aanpak.....	12
6.5.3	Achtergrondinformatie.....	12
6.6	Interventie met betrekking tot gokken	12
6.6.1	Algemeen.....	12
6.6.2	Aanpak.....	13
6.6.3	Achtergrondinformatie.....	13
6.6.4	Wettelijk kader	13
6.7	Interventie met betrekking tot sexting of misbruik van sociale media.....	13
6.7.1	Algemeen.....	13
6.7.2	Aanpak.....	13
6.7.3	Achtergrondinformatie.....	14
6.7.4	Wettelijk kader	14

1 Wat verstaan we onder middelen en problematisch middelengebruik?

Onder middelen verstaan we tabaks- en nicotineproducten, alcohol en andere drugs. Onder dit beleid vallen gokken en gamen, net als misbruiken van en via sociale media (sexting, verspreiden van laster(filmpjes), ...).

Met problematisch middelengebruik bedoelen we dat leerlingen in die mate afhankelijk zijn van een middel dat hun functioneren belemmerd wordt.

2 Standpunt binnen de Scholengroep

De Scholengroep Sint-Rembert erkent de problematiek rond middelengebruik als een ernstig maatschappelijk probleem dat niet ophoudt aan de schoolpoort.

Taboesfeer en paniecreacties hieromtrent werken negatief. Daarom streven we ook naar openheid en sereniteit rond dit thema en willen we ons vooral focussen op een degelijke preventie. Een duidelijk beleid geeft de school en het internaat een kwaliteitslabel, geen vingerwijzing. Daarnaast voorziet de scholengroep een gezamenlijke en eenduidige aanpak bij interventie en sanctionering.

We beogen dus volgende doelstellingen:

- We willen jongeren een degelijke opvoeding geven en hen weerbaar maken (*zie Gefundeerd Leerplan*: De leerlingen trachten verslavingen bij zichzelf en anderen te voorkomen en reageren adequaat op verslavend gedrag).
- We streven naar zo weinig mogelijk probleemsituaties. Bij problemen werken we, afhankelijk van de context en de ernst van de situatie, soms remediërend, soms sanctionerend (*zie Gefundeerd Leerplan*: De leerlingen analyseren oorzaken en effecten van verslavingen bij zichzelf en bij anderen).

3 Aanpak

Onze scholengroep voert een actief beleid en nodigt alle partners die hierbij betrokken zijn, uit om aan dit beleid mee te werken.

Het preventiebeleid steunt op vier pijlers:

- brede voorlichting en vorming
- duidelijke regels omtrent bezit, gebruik en verspreiden van tabak, alcohol, medicatie, illegale drugs, gokken of misbruik van media
- procedures voor het aanpakken van overtredingen en problematisch gedrag
- hulpverlening op maat (de belangrijkste pijler waarop een goed preventiebeleid steunt)

Met alle secundaire scholen en het internaat van de scholengroep vormen we een werkgroep die het middelenbeleid bespreekt en op elkaar afstemt. Deze werkgroep werkt samen met het CLB, de lokale politiezone en Jeugd Dienst Torhout, en komt een viertal keren per jaar samen.

4 Reglement

4.1 Tabak, alcohol en drugs

4.1.1 Schoolreglement

4.1.1.1 Tabak en nicotine

Op school/internaat geldt er een absoluut en permanent verbod op het roken of innemen van producten op basis van tabak of nicotine. Het gebruik van onder meer sigaren, sigaretten, elektronische sigaretten en nicotinehoudende producten zijn verboden. Het verbod geldt voor het volledige schooldomein m.i.v. de open plaatsen.

Dit verbod geldt ook tijdens extra-murosactiviteiten. Als je het verbod overtreedt, kunnen we een sanctie opleggen volgens het orde- en tuchtreglement. Als je vindt dat het verbod bij ons op school/internaat ernstig met de voeten wordt getreden, kan je terecht bij de directie.

De school/internaat zorgt voor passende preventieactiviteiten en zal overtredingen sanctioneren.

4.1.1.2 Alcohol, pepdranken en drugs

Het gebruik, het bezit en de verhandeling ervan zijn verboden. Onze school/internaat voert een preventiebeleid. Wij nodigen alle school betrokken partners uit om aan dit beleid mee te werken. Als je in moeilijkheden dreigt te raken met drugs of alcohol, dan biedt de school/internaat in de eerste plaats hulpverlening aan. Dit neemt niet weg dat we conform herstel-en sanctioneringsbeleid sancties kunnen nemen. Hiervoor verwijzen we naar het middelenbeleidsplan dat raadpleegbaar is op de site www.sint-rembert.be. Dit zal het geval zijn wanneer je niet meewerkt met dit hulpverleningsaanbod, wanneer je het begeleidingsplan niet naleeft of medeleerlingen bij het gebruik van alcohol en drugs betreft. Zo kan je ten slotte uit de school/internaat verwijderd worden en kunnen wij ons verplicht zien om Justitie te verwittigen. Dit is steeds het geval bij elk aangetoond doorgeven of verhandelen van deze middelen.

4.1.2 Samengevat

	bezit	gebruik	onder invloed	verspreiden
Alcohol	niet toegestaan	niet toegestaan	niet toegestaan	niet toegestaan
Tabak en nicotine	toegestaan	niet toegestaan		niet toegestaan
Medicatie	toegestaan	onder voorwaarden	niet toegestaan	niet toegestaan
Illegale drugs	niet toegestaan	niet toegestaan	niet toegestaan	niet toegestaan

4.2 Pesten en misbruik van sociale media

4.2.1 Schoolreglement

Pesten kan niet geduld worden. Door volgehouden pestgedrag maakt een leerling(e)-pester zijn/haar aanwezigheid op school/internaat onmogelijk. Mee pesten en/of aanzetten tot pesten is even erg. Hierbij hoort ook het verspreiden van digitale informatie zonder medeweten van de betrokkene.

5 Preventie

De scholengroep werkt preventief door de leerlingen bepaalde ideeën, principes en waarden bij te brengen.

Om dat te realiseren, creëren de diverse scholen en het internaat van de scholengroep een sfeer waar vertrouwen heerst en waar alle problemen bespreekbaar zijn, zowel binnen als buiten het lesgebeuren.

5.1 Preventie rond gamen en misbruik van sociale media

Als vervolg van wat in het basisonderwijs gebeurt, zetten we in het secundair onderwijs sterk in op mediawijsheid. Dit moet gekaderd worden in het domein van socio-emotioneel welbevinden. Hoe kunnen jongeren op een gezonde en respectvolle manier omgaan met sociale media? Welke gevaren en risico's kunnen sociale media teweegbrengen (bijvoorbeeld: sexting)? Wat kan je eraan doen? Hoe kan je dit vermijden? Maar even goed: hoe ga je om met een gameverslaving?

5.2 Preventie rond middelenmisbruik en verslavingen

In de tweede graad werken we meer specifiek rond middelenpreventie. Hier zetten we in op het bredere domein van gezondheidsvoorlichting en gezondheidsopvoeding. De werkgroep middelenbeleid van de scholengroep organiseert voor de leerlingen verschillende activiteiten om hen tijdig alert te maken voor de gevaren van verslaving.

5.3 Preventieacties

We organiseren jaarlijks aangepaste activiteiten voor de leerlingen waar de klemtoon op mediawijsheid of middelenpreventie ligt. Het gaat om toneelvoorstellingen (met nabespreking), persoonlijke getuigenissen, een filmvoorstelling... Voor deze activiteiten vragen we ondersteuning aan verschillende serviceclubs uit de regio en willen we nodige betrokkenheid creëren. Op die manier willen we de prijs voor de leerlingen haalbaar houden.

5.4 Preventie bij ouders

De scholengroep wil ouders sensibiliseren en bewust maken van hun preventieve mogelijkheden inzake gamen, tabak-, alcohol- en ander druggebruik van jongeren.

De scholengroep organiseert om de twee jaar infoactiviteiten voor ouders, waarbij één van deze thema's centraal staat. Met deze info-activiteiten beogen we ouders:

- actuele informatie te geven
- tools aan te reiken om probleemsituaties te (h)erkennen
- tools aan te reiken om met deze probleemsituaties om te gaan
- wegwijs te maken in de hulpverlening

Leerlingen en leerkrachten/opvoeders kunnen op de diverse scholen van de scholengroep ook degelijke, aan hun leeftijd aangepaste lectuur vinden over mediawijsheid, middelengebruik in de brede zin van het woord.

De diverse scholen en internaten zorgen dat contactgegevens van de organisaties en de centra gemakkelijk beschikbaar zijn voor die leerlingen die dat nodig hebben.

6 Interventie

Als leerlingen in moeilijkheden dreigen te raken, dan biedt de school/internaat in de eerste plaats hulpverlening aan. Leerlingen die geen strafbare feiten hebben gepleegd, kunnen altijd uit eigen beweging terecht voor hulp bij gelijk welk personeelslid uit de scholengroep die hun vertrouwen geniet, bij de directie of het CLB, zonder dat ze bang moeten zijn voor enige sanctie of indiscretie.

Toch kunnen er, indien nodig, conform het orde- en tuchtreglement sancties komen. Dit zal het geval zijn wanneer leerlingen niet meewerken met dit hulpverleningsaanbod, wanneer ze het begeleidingsplan niet naleven of medeleerlingen bij het gebruik of misbruik betrekken. Zo kunnen leerlingen ten slotte uit de school/internaat verwijderd worden en kunnen wij ons verplicht zien om Justitie te verwittigen. Dit is steeds het geval bij elk verspreiden van lasterlijke digitale informatie zonder medeweten van of tegen de wil van betrokkene of bij elk aangetoond doorgeven of verdelen van drugs.

6.1 Interventie met betrekking tot tabak en nicotine gerelateerde producten

6.1.1 Algemeen

Er geldt een algemeen verbod op gebruik van tabak en nicotinehoudende producten op het schooldomein van de Scholengroep Sint-Rembert.

6.1.2 Aanpak

6.1.2.1 De leerling bezit tabaksproducten of nicotinehoudende producten

6.1.2.1.1 Eerste graad

- Niet toegelaten,
- Stap 1: gesprek, producten overhandigen aan ouders,
- Stap 2+3: strafwerk in kader van preventie,
- Stap 4: 1 dag interne schorsing.

6.1.2.1.2 Tweede en derde graad:

- De producten worden op een niet-zichtbare plaats bewaard.

6.1.2.2 De leerling gebruikt tabak of nicotinehoudende producten

- Verboden op school, schoolactiviteiten of daguitstappen
 - Bij overtreding: strafstudie
- Meerdaagse uitstappen: duidelijke afspraken worden vooraf gemaakt
- Internaat
 - Wie betrapt wordt op roken op de kamer: onmiddellijke uitwijzing (omwille van brandrisico)
- Stages: afspraken binnen de stageplaats

6.1.3 Achtergrondinformatie

www.tabakstop.be

6.1.4 Wettelijk kader

De wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten.

6.2 Interventie met betrekking tot alcohol

6.2.1 Algemeen

- De directie wordt steeds geïnformeerd bij overtredingen.
- Overdreven alcoholgebruik thuis of in de vrije tijd kan wijzen op een probleem. Een gesprek met de leerlingenbegeleiding is dan noodzakelijk.
- Probleemdrinkers worden onmiddellijk doorverwezen naar het CLB, [Vroeginterventie](#) of andere hulpverleningsinstanties.

6.2.2 Aanpak

6.2.2.1 De leerling bezit alcohol

- Niet toegelaten,
- Stap 1: gesprek, alcohol overhandigen aan ouders,
- Stap 2+3: strafstudie in kader van preventie,
- Stap 4: dag interne schorsing.

6.2.2.2 De leerling gebruikt alcohol

- Verboden op school, schoolactiviteiten of daguitstappen,
- Stap 1: onmiddellijke verwijdering uit de les, gesprek, leerling wordt afgehaald door de ouders,
- Stap 2+3: strafstudie in kader van preventie + gesprek ouders + doorverwijzing CLB,
- Stap 4: dag interne schorsing + gesprek ouders,
- Bij meerdaagse uitstappen: duidelijke afspraken worden vooraf gemaakt (verboden onder de 16 jaar of volgens de wettelijke regeling van het land),
 - Bij zware overtreding kan de leerling teruggestuurd worden. De daaraan verbonden kosten zijn ten laste van de ouders of voogd.
- Stages: afspraken binnen de stageplaats.

6.2.2.3 Bezit of gebruik van alcohol op het Internaat

- Een overtreding wordt in team besproken en kan leiden tot een schorsing van maximum 3 dagen;
- Bij herhaling kan een uitwijzing volgen.

6.2.3 Achtergrondinformatie

www.druglijn.be

www.vad.be

www.jellinek.nl

6.2.4 Wettelijk kader

De besluitwet van 14 november 1939 betreffende de beteugeling van dronkenschap.

De wet van 28 december 1983 betreffende de vergunning voor de verstrekking van sterke drank.

6.3 Interventie met betrekking tot illegale drugs

6.3.1 Algemeen

- De directie wordt steeds geïnformeerd bij overtredingen.
- De school/internaat maakt geen onderscheid tussen cannabis en andere drugs. De regels en procedures zijn ook van toepassing voor alle leerlingen, zonder onderscheid te maken tussen minderjarige en meerderjarige leerlingen. Bij de beoordeling van drugsproblemen moeten wij aandacht hebben voor bezwarende omstandigheden zoals diefstal, ordeverstoring, gebruik door meerderjarige in aanwezigheid van minderjarige,...
- Wanneer drugs verspreid worden, moet ook de ontvanger aandacht en begeleiding krijgen, Afhankelijk van de context volgt er een sanctie.
- De politie kan drugscontroles op school/internaat uitvoeren. Drugscontroles door onderwijspersoneel kunnen zijn ingegeven door veiligheidsoverwegingen. Leerlingen kunnen, indien onder invloed, zichzelf maar ook anderen in gevaar brengen.

6.3.2 Aanpak

6.3.2.1 De leerling bezit drugs

- Niet toegelaten,
- Leerling geeft drugs af,
- Meldingsplicht politie: drugs worden afgegeven aan politie,
- 1 dag externe schorsing + gesprek ouders + opstart begeleidingsprocedure.

6.3.2.2 De leerling gebruikt drugs (of een vermoeden van)

- Niet toegelaten.
- Op school
 - Leerling wordt afgezonderd
 - Contact met ouders
 - Melding aan de politie
 - Preventieve schorsing + opstart tucht- en begeleidingsprocedure
- Bij meerdaagse uitstappen:
 - Leerling wordt afgezonderd
 - Contact met de ouders
 - Melding aan de politie
 - Leerling wordt teruggestuurd. De daaraan verbonden kosten zijn ten laste van de ouders of voogd.

6.3.2.3 De leerling verdeelt drugs

- Niet toegelaten,
- Leerling geeft drugs af,
- Melding aan politie en drugs wordt afgegeven aan de politie,
- Gesprek ouders,
- Opstart begeleidingsprocedure,
- Preventieve schorsing. Opstart tuchtprocedure met mogelijkheid tot definitieve uitwijzing + begeleidingsprocedure.

6.3.3 Achtergrondinformatie

- www.druglijn.be
- www.vad.be
- www.jellinek.nl

6.3.4 Wettelijk kader

De drugswet werd in belangrijke mate aangepast door het koninklijk besluit van 16 mei 2003 over de handel in slaap- en verdovende middelen.

6.4 Interventie met betrekking tot problematisch gebruik van medicatie

6.4.1 Algemeen

Het kan gebeuren dat leerlingen op school of op internaat geneesmiddelen moet nemen. De leerlingen (of de leerling afzonderlijk als deze meerderjarig is) kunnen ons dan vragen om er op toe te zien dat dit stipt gebeurt en zo nodig te helpen.

6.4.2 Aanpak

6.4.2.1 De leerling neemt medicatie

6.4.2.1.1 Op school

- Gebruik van medicatie op persoonlijk initiatief valt onder verantwoordelijkheid van de ouders.
- Tijdens meerdaagse reizen:
 - De begeleidende leraren worden op de hoogte gebracht.
- Wanneer er vermoedens zijn van overdreven medicatiegebruik, neemt de school contact op met de ouders en de arts van het CLB.

6.4.2.1.2 Op Internaat

- Het gebruik van medicatie wordt opgenomen in een individueel zorgdossier ondertekend door de ouders.
- Wanneer er vermoedens zijn van overdreven medicatiegebruik, neemt het internaat contact op met de ouders en de arts van het CLB.

6.4.2.2 De leerling verdeelt medicatie

- Leerling geeft medicatie af,
- Gesprek ouders,
- Doorverwijzing CLB-arts.

6.4.3 Wettelijk kader

De drugswet van 1921 reglementeert het gebruik en verhandelen van medicatie.

6.5 Interventie met betrekking tot gameverslaving

6.5.1 Algemeen

- Personeelsleden moeten alert zijn voor symptomen van gameverslaving bij leerlingen. Door snel te reageren kan de schade beperkt blijven.
- Bij gameverslaving wordt, in overleg met de ouders en de leerling, onmiddellijk professionele hulpverlening ingeschakeld.

6.5.2 Aanpak

- Er is een vermoeden van gameverslaving
 - Als het normale functioneren van een leerling op school of op het internaat belemmerd wordt door onder andere frequente signalen van vermoeidheid, wordt de leerling in de school of het internaat opgevolgd.
 - Op basis van dit gesprek volgt een gesprek met de ouders en wordt indien nodig begeleiding opgestart in samenspraak met de ouders.
- Er worden games in de lessen gespeeld
 - Niet toegelaten,
 - Leraar of opvoeder voorziet een sanctie.

6.5.3 Achtergrondinformatie

www.gamechangers.be,

www.gameninfo.nl,

6.6 Interventie met betrekking tot gokken

6.6.1 Algemeen

- Personeelsleden moeten alert zijn voor symptomen van gokverslaving bij leerlingen. Door snel te reageren kan de schade beperkt blijven.
- Bij gokverslaving wordt, in overleg met de ouders en de leerling, onmiddellijk professionele hulpverlening ingeschakeld.

6.6.2 Aanpak

- Een leerling organiseert of doet mee aan of organiseer gokspelen (met inzet van geld).
 - Niet toegelaten,
 - Stap 1: gesprek + opdracht in kader van preventie,
 - Stap 2+3: strafstudie + gesprek ouders + eventuele doorverwijzing CLB,
 - Stap 4: 1 dag schorsing.

6.6.3 Achtergrondinformatie

www.gokkliniek.be

www.blogjospel.be

www.vad.be

6.6.4 Wettelijk kader

De huidige 'wet op kansspelen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers' dateert van 7 mei 1999.

6.7 Interventie met betrekking tot sexting of misbruik van sociale media

6.7.1 Algemeen

Foto's doorsturen zonder toestemming van de afgebeelde persoon is altijd strafbaar. Bij het ongevraagd doorsturen van seksueel getinte beelden is er altijd sprake van grensoverschrijdend gedrag. In dezelfde lijn kan ook cyberpesten op deze manier aangepakt worden.

6.7.2 Aanpak

6.7.2.1 Slachtoffer

- Gesprek met leerlingenbegeleiding. Begrip en respect zijn hier sleutelwoorden. Het slachtoffer moet vooral steun krijgen. Er werd misbruik gemaakt van het vertrouwen van de jongere, en de verantwoordelijkheid daarvoor ligt volledig bij de verspreider(s). De jongere mag zich hier allesbehalve schuldig om voelen.
- Gesprek met ouders.
- Mogelijkheid tot melding bij de politie, eventueel begeleid door een volwassene.

6.7.2.2 Dader

- Leerling wordt gevraagd om onmiddellijk de beelden of ongepaste berichten te verwijderen.
- Gesprek met leerlingenbegeleiding: Wijs erop dat het doorsturen van seksueel getinte beelden zonder toestemming strafbaar is. Leg ook uit wat de gevolgen kunnen zijn voor het slachtoffer.
- Gesprek met ouders.
- Er wordt een gepaste sanctie voorzien. Indien nodig kan een tuchtprocedure opgestart worden.
- Mogelijkheid tot melding bij politie.

6.7.3 Achtergrondinformatie

www.mediawijs.be

<https://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/downloads/handleiding.pdf>

6.7.4 Wettelijk kader

Sexting is strafbaar. In 2016 werd een specifiek artikel opgenomen in Het Strafwetboek dat het volgende strafbaar stelt: het zonder toestemming of buiten het medeweten tonen, toegankelijk maken of verspreiden van een beeld- of geluidsopname van een ontblote persoon of een persoon die een expliciete seksuele daad stelt ook al heeft die persoon ingestemd met het maken van de opname. In 2020 werd hieraan toegevoegd dat er bij minderjarigen een onweerlegbaar vermoeden is dat ze niet hebben ingestemd met de verspreiding van de beelden. Met andere woorden: wie jonger is dan 18 jaar, kan zelfs geen toestemming geven om de beelden door te sturen. Ook worden de verspreiders zwaarder gesanctioneerd als de beelden verspreid werden uit wraak of om er geld mee te verdienen.

De term 'cyberpesten' staat niet letterlijk in het Burgerlijk Wetboek, maar het is wel degelijk strafbaar. Volgens de 'wet van 13 juni 2005 betreffende elektronische communicatie' is elke boodschap strafbaar die

- verzonden is via een elektronisch middel (zoals het internet of sociaalnetwerksites),
- waarbij de dader de bedoeling had om het slachtoffer lastig te vallen of schade te berokkenen
- waarbij er contact was tussen de dader en het slachtoffer.

Daarnaast zijn er nog heel wat andere wetten die cyberpesten strafbaar maken.